

Ahti Halkka

Jäätynyt runoilija

Tämä on keskustelu kirjoittajan ja toisen henkilön, jonka nimi ei käy tässä tarinassa ilmi, välillä. Keskustelu käytiin, kun kirjoittaja oli signeeraamassa kirjoittamaansa runokokoelmaa *Jäätynyt runoilija*, ja toinen tuli haastelemaan hänen kanssaan. Tämä tapahtui 2020-luvulla. Toinen aloitti kysymällä, niin kuin on tapana kysyä:

”Mitä runoilijat ja kirjailijat nykyään tekevät? Ei heillä ole mitään paikkaa tässä maailmassa.”

– Ainahan on tiedetty, ettei runoilija tai kirjailija, siis kirjoittaja, tienaa hyvin, mutta sitä varten on keksitty tällainen rentturunoilijan hahmo. Siis tällainen, joka ei todellakaan tienaa, mutta joka ei oikeastaan välitä siitä, koska ei välitä maallisesta mammonasta. Ei kirjoittajia ole ikinä haitannut se, etteivät he tienaa.

”Mistä runoilijat ja kirjailijat sit-”

– Anteeksi, kun keskeytän, mutta haluan vielä lisätä tuohon äskeiseen, ettei se nyt täysin noinkaan mene, vaan tuo oli vain vähän... tuollaista karikatyyreillä leikittelyä. Ei kenenkään voi olettaa olevan piittaamatta siitä, kuinka paljon tienaa. Onhan se elinehto, raha, ja jos sitä ei ota huomioon... tai jos ajatus juoksee niin kaukana jokapäiväisestä elämästä, ettei rahaa ota huomioon, niin en tiedä, ei kyllä kannata antaa ajatuksilleen liikaa arvoa. Kiitos.

”Aivan, no olin kysymässä, että mistä kirjoittajat sitten välittävät, jos eivät tienesteistä, mutta mennäänkö seuraavaan kysymykseen?”

– Ei, kyllä voisin mielelläni vastata tuohonkin! Viimeaikaiset ajatukseni ovat pyörineet pitkälti sen ympärillä, että mitä voisin kirjoittaa. Ainahan kirjoittaminen on ollut mahdotonta, mutta se tuntuu siltä vain juuri nyt. Ja etenkin, kirjoittaisinko muille ihmisille vai itselleni vain? Tuntuu tavallaan ankealta kirjoittaa vain omaan pöytälaatikkoon, mutta niinhän kunnan kirjailijat tekevät... Koska jos kirjoittaa yleisöä varten, yrittää väkisinikin miellyttää... eikä ole rehellinen itselleen. Eikä silloin ole kellekään muullekaan rehellinen. Tämäkään teokseni ei sano mitään, koska se ei uskalla, sillä minkä tahansa asian sanominen olisi teennäistä.

”Ihan totta.”

– Niin, olen kuitenkin, vaikka puhun aika vahvasti sitä vastaan, siirtynyt jossain määrin kirjoittamaan muille ihmisille. Se on järkevää, ja etenkin se on hauskaa. Tuntuu, että hyväksynnän saanti ja ihailun kohteeksi tuleminen tavoittelu on jossain tosi syvällä ihmisessä. Eikä omia tunteita vastaanakaan ole mitään järkeä lähteä... taistelemaan.

Vittu, toinen ajatteli, aikuinen ihminen. Onko inhimillistä tuottaa otsikoita kirjoituksiinsa vain sen perusteella, mikä on viehättävää? Onko teennäisessä karismassa jotain inhimillistä? Otetaan joku loppuun kulutettu lausahdus tai mikä vaan, kunhan siinä on kirjaimia peräkkäin ja muutetaan se ovelaksi vaihtamalla yksi sana omaan esseeseen sopivaksi. Lukija tunnistaa lausahduksen ja lähtee sen perään, lukee esseen. Lukija ei huomaa, että häntä nöyrytetään. Ei tässä ole mitään i-nhimillistä vaan jotain i-lkeää.

Ja hänen ajatuksensa alkoivat purkautua ulos sanojen muodossa, ihan kuin itsestään vain:

“Sinähän pidät lukijoita pilkkanasi! Vetoat heidän elämellisiin vaistoihinsa, pidät heitä siis eläiminä! Niin kuin ihminen onkin. Käytät heitä hyväksesi niin kuin ihminen käyttää eläimiä!”

– Turhaan suutut! Eivät nämä asiat ole niin vakavia... olet aivan liian vakava. Täytyyhän sitä osata ottaa rennosti välillä, pitää hauskaa. Sen sijaan että olisit... noin järkävä, voisit koittaa levätä välillä. Sitä paitsi, jos puu kaatuu metsässä eikä kukaan kuule... siis kun puu kaatuu metsässä yksin, kuuleeko sitä kukaan?

Runoilijalla on rytmi.
Sen jäinen sydän pumpppaa
kokoajan onneksi.
Ja sen tahtiin tanssin;
astianpesukone, tyhjä, pum,
petaa sänky, pum,
tänään, pum,
rakkaani,